

26.23x31.76	1	עמוד 16	הזמן הירוק	08/12/2016	56334795-2
חגי שבתאי - משרד עורכי דין - 17050					

כנס הנהגות - מרחיבים את הדעת

מלבד נבחר הציבור וראשי התנועות שנאמו מעל הבמה המרכזית נערכו בכנס הנהגות הקיבוצים מושבי שיח בנושאים 'קיבוציים' הנוגעים לחיי היומיום של כל אחת ואחד מחברי הקיבוצים ברחבי הארץ.

תמונה: טל אוהנה (מימין): "רוצים מקובצת בירוחם". נועם תיבון (שני מימין): "קחו אחריות על החברה"

התיישבות משימתית בערים

המושב בראשות המשנה למוזכ"ל התנועה גיל לין וגיל מושקוביץ, רכז המשימות התמקד בצורך ובהזדמנויות לקשר וחיבור עם החברה העירונית בפריפריה הגאוגרפית של מדינת ישראל. את המושב פתח ח"כ עמר בר-לב אשר קרא לקיבוצים לשוב לעשייה פוליטית, להתפקד ולחזור להשפיע. אחריו דיבר אבישי בן-אהרון חבר בקהילה השיתופית משימתית 'כרמל' בחיפה מתנועת 'החלוץ' של בוגרי המכינות הקדם צבאיות. בהמשך דיברו מיכאל ביטון, ראש מועצת ירוחם וממובילי מועצת הנגב, ד"ר חיה ג'משי, מנכ"לית קרן שח"ף התומכת בקהילות משימתיות ואביטל בלונדר, מנכ"לית ג'נדאס - העמותה להתחדשות עירונית בעיר לוד. שלושתם הביעו ציפייה ברורה מהתנועה הקיבוצית להצטרף ולקחת חלק בלב העשייה החברתית בישראל ובפרט באמצעות התיישבות קיבוצית משימתית בערים.

שיתוף פעולה במרחב הנפרי

במושב נשמעו דבריהם של קרן דורון כץ ממכון 'אלכא' בג'ונט, שסיפרה על אשכולות אזוריים המאגדים רשויות אזוריות ועירוניות בחלקי הארץ השונים. "שיתוף פעולה זה מיטבי", לדבריה, "את פעולת הרשויות מול מוסדות המדינה בתחומים שונים כגון איכות הסביבה, פיתוח תעסוקה ושיפור השירותים המוניציפליים".

במושב דיברו גם עדית גרפונקל, מנכ"לית המפעלים האזוריים בערבה הדרומית ודובי גולדמן, מרכז משק יטבתה. השניים סיפרו על שיתופי פעולה בין המפעלים, המועצה והקיבוצים באזורם בתחומים כמו פיתוח מי זמים בתחום האנרגיה הירוקה וכן התארגנות משותפת לבניה של יחידות למגורים וטיפול בפסולת חקלאית.

אחרון הדוברים היה עמוס בן דוד, המנהל העסקי של קיבוץ רמות מנשה, שסיפר על מיום משותף של שלושה קיבוצים לאספקת שירותי החזקה, תשתיות ועבודות חשמל לחבר ולקיבוץ. הפעילות המשותפת חוסכת לקיבוצים השותפים עשרות אלפי שקלים בחודש.

יו"ר המושב היתה יעל שאלתיאלי, חברת קיבוץ נווה אור, לשעבר ראשת מועצה אזורית עמק המעינות ומנכ"לית קק"ל.

צמיחה לקיבוץ החדש

ישיבי ראש המושב היו ירון לינדמן הממונה על הצמיחה הדמוגרפית בתנועה הקיבוצית ועו"ד שלמה כהן, אשר בחנו את האפשרויות אליהן הקיבוץ יכול להתפתח, את החלופות הקיימות לצמיחה דמוגרפית, את האתגרים העומדים בפני העוסקים בכך וכיצד ניתן לשפר את

הצמיחה לקראת עיצוב הקיבוץ החדש. המשתתפים הנוספים - עו"ד רותם ליכטנשטיין, תקווה טננבוים, יו"ר המוסד לבוררות וגיי שור וליאור שמחה, יו"ר קיבוץ צר סירני בחנו את הנושא מכיוונם שלהם. בנוסף, התקיים דיון בהשתתפות אהרון ארז מקיבוץ הסוללים, יו"ר בית השיטה, תל יוסף ומעלה החמישה, צביקה רמות, יו"ר משמר הנגב, נגבה וניצנים, זיו מצליח, יו"ר כפר עזה ואורי דורמן, יו"ר כפר החורש וכפר סאלד ומנכ"ל ק.מ.ה., המושב זכה להצלחה רבה ונראה כי נושא חשוב זה ימשיך ויעסיק את הקיבוצים גם הלאה.

חקלאות

במסגרת מושב זה נדונו ההיבטים השונים של היחסים בין משרד האוצר, המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה והחקלאים, ובתוך כך בהשוואת יחס הממשלות לחקלאות במדינות העולם המערבי. לדברי ד"ר מרדכי כהן, לשעבר מנהל הרשות לתכנון במשרד החקלאות, ישראל היא בין 5 המדינות הנתמכות הכי פחות במדינות ה- oecd. רואה חשבון דורון שטיין שותף במשרד BDO הזהיר מפני מגמה הולכת וגוברת של נטישת חקלאות. אבשלום (אבו) וילן, מוזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, הוסיף כי "במדיניות הממשלה תחסל את החקלאות ועל משרדי האוצר והחקלאות להתעשת ולהגיע להסכמים עם החקלאים, הסכמים שיאפשרו שמירת המשקים השיתופיים והמשפחתיים רווחיים לאורך זמן".

שירה ברגמן, פרנסית לחקלאות ומים באגף התקציבים באוצר, ענתה לטענות ואמרה כי הממשלה מציעה נוסחאות תמיכה בחקלאים תמורת ביטול המכסים ורפורמות כאלו נעשו כבר ביבוא הבשר והדגים.

אל ברגמן הצטרף פרופ' אבי שמחון, ראש המועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה, שאמר לנוכחים כי בעתיד הקרוב יוסרו כל המכסים וההגנות וחקלאים או גידו לים שלא יוכלו לעמוד בתחרות יבלעו על-ידי חקלאים מוצלחים יותר. לדברי שמחון "מדינת ישראל מבזבזת מים שהוא משאב לאומי יקר לחקלאות כשניתן ליבא בזול מחו"ל", והוסיף כי הוא "אינו רואה בעיה בכך שקרקעות

שינטשו ינטעו בחורשות". חיים חבלין, מנהל מחלקת חקלאות באגף הכ"ל כלה אמר כי "במידה והממשלה לא תאפשר לחקלאים להתחרות בהגנות מול עמיתיהם האירופאים לא תשאר כאן חקלאות במתכונתה הנוכחית".

חינוך

במושב עסקו הנוכחים בשאלות המשימתיות של מערכות החינוך הקיבוציות. טל אוהנה, מ"מ ראש העיר ירוחם, בת 30 בלבד ריג" שהפנתה אל מערכות החינוך הקיבוציות ליצור שיתופי פעולה בעיר ירוחם: "אני רוצה שתביאו 'מקובצת' של תוכניות אליו. כמו ההורים והסבים שלהם שיצאו לשליחות בגיל צעיר. אנחנו צריכים אתכם נוער חילוני מעולה שיבוא ויהיה חלק מהעיר או מערים אחרות בפריפריה". האלוף במיל' נעם תיבון קרא לקיבוצים בכלל ולמערכות החינוך בפרט "להפסיק ולהתנצל", והזכיר שהקיבוצים הם החיילים הכי טובים בצה"ל, "אבל הם צריכים להמשיך לקחת אחריות על החברה". דביר בשן ראש מכינות רבין הדגיש את הפער שבין המסגרות החינוכיות הקיבוציות שהן ברמה גבוהה לבין משבר מנהיגות - "הנער האיכר תי והמתנדב מסלול המשך חייו אינו קשור במנהיגות, אחריות והובלה. אך יש לנו את כל היכולות לשנות זאת". און ריפמן ממיסדי "השומר החדש" סיפר שהחינוך הקיבוצי השפיע עליו מאד וערכיו הם מבסיסי הארגון.

תקשורת

המושב בראשות רכות אזור הדרום בתנועה הקיבוצית, רננה יעקב, המשמשת גם כדוברת קיבוץ - ניר עוז, עסק בהתמודדות הקיבוץ וממלאי התפקידים בו עם אמצעי התקשורת הארציים והמקומיים וכן עם הפרסום הפנימי בקיבוצים. במושב לקחו חלק כתב מתן צורי, ידיעות אחרונות בדרום, רונית מינקר, דוברת מ.א. אשכול לשעבר, ליאת פאר רכות אזור הגליל המערבי בתנועה ויאיר פז, דובר התנועה.

בניה, שיוך ושימושים לא מוסדרים

במושב שניהל דגן יראל, הממונה על הבניה בתנועה הקיבוצית, דיבר עו"ד צפירי בן אור על נושאי השיוך החוזי, אפשרויות ביטול השיוך ומימון חלופת האגודה. לאחר מכן דיבר עו"ד חגי שבתאי על הסדרת השימושים הלא מוסדרים בכלל והחלטת רמ"י המאפשרת הסדרה על בסיס המלצות ועדת רפלד. שמאית המקרקעין נחמה בוגין הביאה לידיעת הנוכחים את היבטי השמאות לצורך שיוך דירות והסדרת שימושים תוך התייחסות לפרקטיקה של התמודדות מול שמאות רמ"י. בנוסף עסק המושב בפרקטיקה של ניהול הבניה בקיבוץ באמצעות שיחה עם ניב תורן מנכ"ל בית בקיבוץ והמשמעויות של עבודת מנהלת בניה בקיבוץ.

דגן יראל ביקש להדגיש שני מסרים חשובים שעלו במושב - ראשית, על הקיבוצים להכריע בהקדם ולהסדיר את תחומי השיוך והבניה, וכן להסדיר את השימושים הלא מוסדרים. מלבד זאת, מדגיש יראל: "אין לקחת כמובן מאליו את שווי ערך הקרקע של שמאי רמ"י. יש ללמוד לעומק את המשמעויות באמצעות אנשי מקצוע, ועבודה נכונה עשויה להוזיל משמעותית את העלויות".

מגדר

הלית בן צבי, ניהלה את המושב "מגדר הלכה למעשה". במושב אירחה הלית שלושה - רמי פלג מנהל קהילה מגדות, נרקיס רגב גביש, מנהלת קהילה הזורע ואת נגה שגב נדיר, מנהלת בשטראוס חברת קיבוץ קדרים. המסר העיקרי של פלג ורגב היה חשיבות העלאת המודעות בקרב האוכלוסיה לצמצום